

SEGUR/DGEMON 18/08/2011

AVUI RECOMANEM

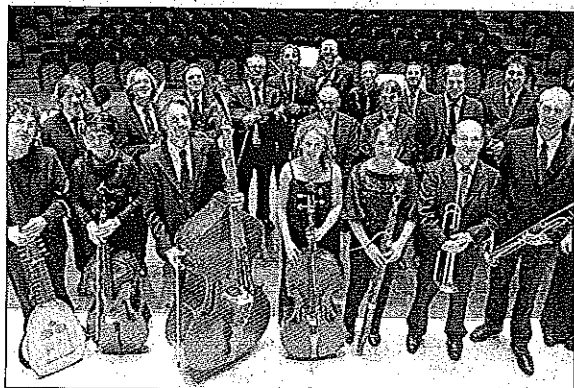
L'Orquestra Barroca de Sevilla, al Festival de Música Antiga

22.00

LA SEU D'URGELL.
CLAUSTRE DE LA
CATEDRAL. 20 €.

El Festival de Música Antiga dels Pirineus creua l'equador amb l'Orquestra Barroca de Sevilla (OBS), que hi participa amb *Una festa barroca italiana*, el mateix repertori que demà portarà a la Poble de Segur. *Una festa barroca italiana* inclou composicions d'Albinoni, Vivaldi, Castello, Legrenzi i Germiniani. Fundada el 1995, l'OBS és un dels plats forts del cartell d'aquesta edició. Pertany al grup del primer nivell de formacions espanyoles dedicades a la música antiga amb criteris històrics.

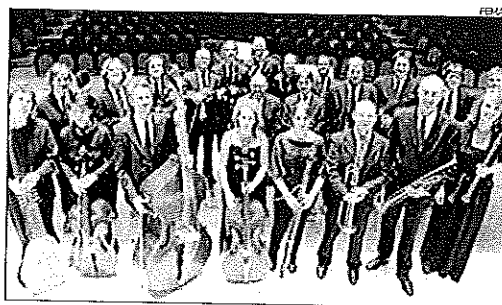

L'OBS és un dels plats forts d'aquesta edició.

BON DIA

18/08/2011

ICERTÀMENS

L'Orquestra Barroca de Sevilla és un dels caps de cartell del festival.

El Femap arriba al seu equador amb concerts d'OBS i Forma Antiqua

REDACCIÓ
LA SEU D'URGELL

El Festival de música antiga dels Pirineus (Femap) arriba a l'equador aquest cap de setmana amb els concerts de l'Orquestra Barroca de Sevilla i el conjunt Forma Antiqua.

Els concerts de l'Orquestra Barroca de Sevilla (OBS) tindran lloc avui a les deu de la nit al claustre de la Catedral de Santa Maria d'Urgell, i demà a les deu de la nit a l'església de Nostra Senyora Verge de Ribera, a la Poble de Segur. Forma Antiqua farà dues actuacions (a les 19.00 i a les 20.00) el dissabte 20 d'agost a l'església Sant Vicenç d'Estamariu i un tercer concert el diumenge 21, a les vuit del vespre, a l'esglé-

sia Sant Feliu Màrtir de la Vall Posca.

L'OBS, un dels caps de cartell del festival d'enguany, presentarà *Una festa barroca italiana*, un programa que inclou obres d'Albinoni, Vivaldi, Castello, Legrenzi i Germiniani. Per la seva banda, Forma Antiqua, grup de referència en la nova generació d'intèrprets de música antiga a Espanya, oferirà un repertori variat amb obres de Blasco de Nebra, Ximénez, Scarlatti, Pasquini i Diego Ortiz, entre d'altres.

El Femap continuarà amb els concerts que la coral La Xantria i Vespres d'Arnadí oferiran a la Seu d'Urgell i Esterri d'Àneu els dies 2 i 3 de setembre respectivament. »

La Seu redueix la partida de la festa major i la fa més popular

► L'Ajuntament rebaixa el 15% el pressupost i centra el programa en la producció local

M.S. | LA SEU D'URGELL

■ La Seu d'Urgell ha presentat una festa major, per a l'últim cap de setmana del mes, marcada per la crisi econòmica. Aquest any la festa té un pressupost de 150.000 euros, és a dir, el 15% menys que l'any passat. Davant la necessitat de reduir-ne el pressupost, l'Ajuntament ha optat per fer una aposta per la producció local i ha presentat un programa que es desenvolupa sota el lema *Estima la festa major*. L'objectiu d'aquesta campanya és que la gent es faci seva la festa i hi participi en família, segons

ha explicat la regidora de Festes, Meritxell Planes. Per la seva banda, l'alcalde, Albert Batalla, ha remarcat que la cita manté, tot i la crisi, el nivell de qualitat.

Entre les novetats que inclou el menú festiu hi ha una cercavila infantil per donar el tret de sortida als actes. Per als petits també s'ha creat l'acte *Fes el teu taller reciclat de festa major*, amb el qual els nens aprendran a fer nous objectes i joguines a partir de material reciclat. També hi ha una novetat per als joves: la Nit SeuRock, a l'espai de les casetes, en la qual en dues nits ac-

tuaran els grups de la ciutat. Entre els conjunts que hi tocaran es farà un concurs popular el guanyador del qual podrà enregistrar una maqueta. També s'incorpora al programa el SeuFolk, una proposta que oferirà cantautors i grups de música folk durant tres dies a les terrasses dels bars i cafeteries de la ciutat.

La cercavila *La Passa* canvia d'espai d'inici i se situa als carrers Llorenç Tomàs i Costa i Mare Janer. Entre els grups que també actuaran a les nits destaquen la Troba Kung-fu i Brams.

PARTICIPACIÓ CIUTADANA

La Seu actualitza les dades de les entitats

M.S. | LA SEU D'URGELL

■ L'Ajuntament de la Seu ha iniciat un projecte per actualitzar la base de dades d'associacions, entitats i clubs de la capital de l'Alt Urgell. Per això la regidoria de Participació Ciutadana, que encapçala Anna Vives, ha posat en marxa un *banner* al portal de l'Ajuntament a partir del qual totes les entitats poden refer les seves dades o bé crear-hi perfils nous. Una vegada tancat aquest procés, es crearà un apartat estàtic amb totes les dades ja actualitzades.

Diari D'AUDOLINA

18/08/2011

PIRINEU | CAMPANYA DE LA GUÀRDIA URBANA

Més control policial sobre els propietaris de gossos a la Seu

CYNTHIA SANS
La Seu d'Urgell

La guàrdia urbana de la Seu d'Urgell està preparant una nova campanya per acabar amb l'incivisme d'alguns propietaris de gossos. Així, a partir del mes de setembre es començaran a fer batudes amb agents de paisà pels

punts "negres" de la ciutat on és habitual veure gossos deslligats. També seran controlades aquelles persones que no recullen les defecacions dels animals a la via pública i que infringeixin la normativa a l'hora de portar els gossos lligats, i s'incidirà que els gossos disposin de la documentació sanitària en regla i que estiguin

registrats en el cens caní municipal. Els gossos considerats com a perillosos han de portar també l'assegurança obligatòria i la llicència municipal.

ZONES CONFLICTIVES

L'inspector de la guàrdia urbana de la Seu, Joan Josep Martínez, va explicar que els controls de paisà

es faran de manera regular i en les zones on s'han registrat més avisos per part dels veïns. Es tracta principalment del passeig Pasqual Inglà, de la plaça Joan Sansa i del final de carrer de la Salle, on hi ha un petit mirador cap al riu Segre. Segons Martínez, es treballarà en col·laboració amb els veïns, "que en ocasions també

exerceixen de policia", i amb les brigades de neteja i de jardineria "que mensualment ens faciliten un balanç sobre la localització d'excrements".

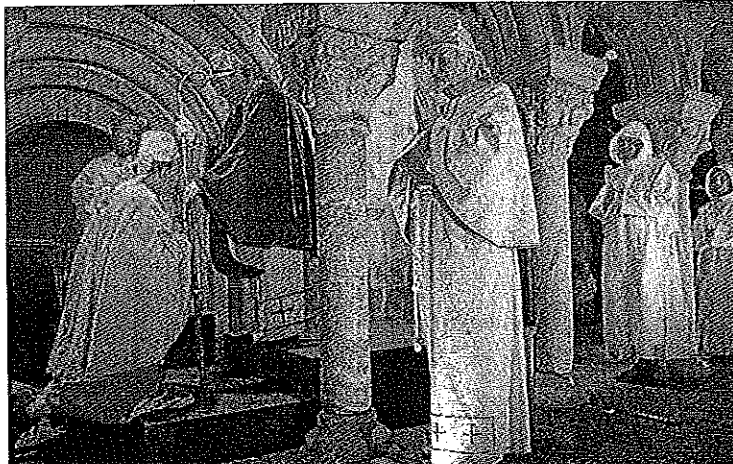
Les sancions per defecar a la via pública poden arribar fins als 300 euros, i per portar un gos considerat perillós sense lligar oscil·len dels 300 als 2.400 euros.

SEGNE

18/08/2011

ESPECTACLES OBRA MEDIEVAL

CYNTHIA SANS

Imatge d'una de les representacions d'El Retaule de Sant Ermengol.

El Retaule de la Seu d'Urgell atreu més de 1.200 persones

[LA SEU D'URGELL] L'organització d'El Retaule de Sant Ermengol de la Seu d'Urgell esperava arribar a unes 1.000 entrades venudes per a les representacions d'aquesta nova edició, que va acabar diumenge passat, però el balanç supera clarament les expectatives. En total, han vist la funció me-

dieval prop de 1.200 persones, 400 més que l'any passat. El director de l'espectacle, Lluís Obiols, va assegurar ahir que estan "plenament satisfets" amb les xifres i que continuaran treballant en la promoció de les representacions a la resta de Catalunya.

SUCCESSOS ACCIDENT

Mor un veí de la Seu d'Urgell de 66 anys en una col·lisió triple a Cervera

Sis persones van resultar ferides en el mateix accident, a la carretera cap a Guissona
|| Dos cotxes van xocar frontalment i un tercer es va veure implicat en el sinistre

Dos turismes i un tot terreny es van veure implicats en l'accident.

[CERVERA] Un veí de la Seu d'Urgell de 66 anys, Francisco L.M., va morir ahir en un accident de trànsit a Cervera en què es van veure implicats tres vehicles. Sis persones més van resultar ferides en l'accident. Els fets van tindre lloc a les sis de la tarda al quilòmetre 3 de la L-311, la via que uneix Cervera i Guissona. Segons van informar els Mossos d'Esquadra, tres vehicles, dos turismes i un tot terreny, van xocar per causes que s'estan inves-

tigant. Segons sembla, un Ford Mondeo va xocar contra el tot terreny i un Audi A4 no va poder esquivar els dos vehicles i també es va veure implicat en l'accident. Com a conseqüència de la col·lisió, un home de 66 anys, de nacionalitat espanyola i veí de la Seu, va morir i sis persones van resultar lleument ferides. Diverses ambulàncies i un helicòpter medicalitzat van traslladar els ferits a l'hospital d'Igualada. Diverses patrulles

de ls Mossos d'Esquadra es van desplaçar al lloc de l'incident per regular-hi el trànsit. Pel que fa a l'affectació viària, entre les 18.39 hores i les 20.44 hores, la L-311 va quedar tallada en els dos sentits de la marxa. A partir de llavors, la circulació es va reestablir.

Amb la d'ahir, les carreteres lleidatanes han registrat 32 víctimes mortals aquest any, sis més que durant el mateix període del 2010.

Aquest tram de via va registrar un altre accident mortal al maig

■ La carretera que uneix Cervera amb Guissona ha registrat dos accidents amb víctimes mortals aquest 2011. El passat mes de maig, una jove de 29 anys va perdre la vida en aquest mateix tram de carretera en un xoc frontal. El sinistre també es va produir al quilòmetre 3 de la L-311. Van xocar frontalment dos turismes. En un hi viatjava una família formada per un matrimoni i un nadó d'un mes i la dona, de 29 anys, va perdre la vida a causa de l'impacte. A l'altre vehicle implicat hi viatjaven dos dones de 26 i 52 anys. Els Mossos d'Esquadra van controlar el trànsit a la zona i els bombers van rescatar les víctimes, que van ser ateses pel Sistema d'Emergències Mèdiques. Tots els ferits van ser traslladats en ambulància a l'hospital d'Igualada. El sinistre va obligar a tallar la via durant dos hores.

CONTRABAN

Decomís de medicaments per valor de 3.500 € a la duana

La mercaderia la portaven una mare i una filla en un bus de línia regular

Els medicaments comissats per la guàrdia civil en les dues intervencions a la duana de la Farga de Moles.

REDACCIÓ
LA FARGA DE MOLES

La guàrdia civil va decomisar entre dimarts i dimecres al matí medicaments per valor de més de 3.500 euros a la duana de la Farga de Moles, segons va informar ahir la comandància de Lleida, que va afegir que les persones a qui se'ls va aixecar acta de contraban en menys de 24 hores de diferència són, a més, mare i filla.

El decomís de dimarts es va fer al voltant de les 11.45 en la inspecció d'un autobús de línia regular Andorra-la Seu d'Ur-

gell, en el qual es va detectar, dins de la bossa que portava una de les ocupants, una quantitat de 57 pots i caixes que contenien medicaments de diversos tipus per valor de 2.921,73 euros. La portadora dels medicaments va ser identificada com a M. P. C. F., de 50 anys, espanyola i resident a La Rioja.

El segon decomís va tenir lloc ahir a les nou del matí, quan en el reconeixement d'un altre autobús regular Andorra-la Seu d'Urgell es va trobar, a l'interior de l'equipatge de B. J. B., de 22 anys i filla d'M. P. C. F., la quan-

titat de divuit pots i caixes que contenien medicaments diversos amb un valor de 602 euros. Davant les dues troballes, la guàrdia civil va aixecar en els dos casos actes per tinença de productes de contraban.

La guàrdia civil va recordar que el decomís de medicaments es pot fer davant de la manca de recepta mèdica o si no s'ha fet la declaració per a la venda, tot i disposar de la recepta mèdica, depenent de la quantitat o del valor econòmic, perquè es podria tractar d'una expedició comercial. »

SUCCESSOS CONTRABAN

Intercepten dos dones amb medicaments de contraban

ACN

LES VALLS DE VALURA | La policia espanyola va interceptar en menys de 24 hores una mare i la seua filla quan intentaven introduir al país, des d'Andorra, medicaments de contraban valorats en més de 3.500 €. En els dos casos, viatjaven en la línia d'autobús Andorra-la Seu d'Urgell i van intentar passar la mercaderia per l'equipatge de mà.

Les dos acusades per tinença de productes de contraban no viatjaven plegades: La mare M.P.C.F., de 50 anys, va ser interceptada dimarts passat al migdia a la duana de la Farga de Moles, i la filla B.J.B., de 22 anys, va agafar el mateix autobús ahir i va ser interceptada a la duana. La policia no va descartar que es tractés d'una expedició comercial i va decomissar els medicaments.

Imatge dels medicaments decomissats per la Guàrdia Civil.

A l'octubre de l'any passat, va ser condemnada una veïna de la Seu d'Urgell a un any de presó i el pagament d'una multa de 112.148 euros per contraban de

medicaments. La dona va ser sorpresa al maig del 2005 amb més de 400 capsos d'un aprimador retirat del mercat al maleter del cotxe.

BON DÍA

18/08/2011

SEGRE

18/08/2011

La població en nombrosos municipis de Lleida s'incrementa durant l'estiu a causa del turisme o de la tornada dels fills del poble emigrats a una altra localitat. En una cinquantena de municipis, la població s'incrementa prop del 50 %, però en unes quantes desenes més es multiplica per tres i per cinc, fet que obliga a reforçar els serveis bàsics d'aquestes localitats.

MUNICIPIS DEMOGRAFIA

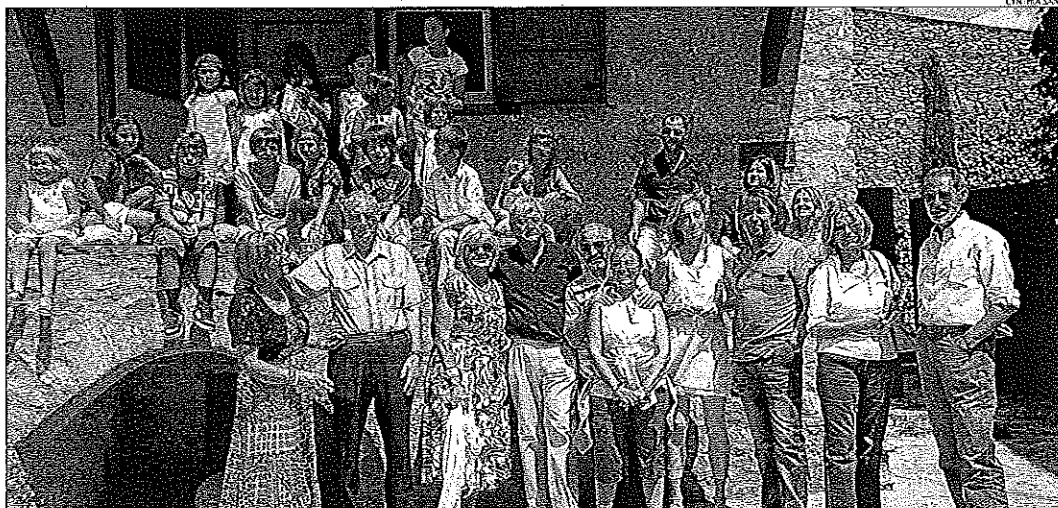
Pobles de Lleida arriben a multiplicar per cinc la població durant l'estiu

Residents estacionals que generen beneficis, però els serveis bàsics es desapareixen

H.C./C.S.

LLEIDA | Toloriu és un petit poble del Pont de Bar, a l'Alt Urgell, on habitualment resideixen vuit persones. Però aquestes dies la població s'ha multiplicat fins als 40 veïns, que hi seran bona part del mes, si no tot l'estiu. Les segones residències o les residències familiars (a les quals tornen els fills del poble que van emigrar a una altra localitat) fan que a l'estiu s'omplin els carrers, cosa que reverteix en beneficis per a la localitat, però també en més exigència de serveis per cobrir necessitats.

Els serveis d'escombraries i el proveïment d'aigua o les piscines municipals són els equips on més es nota la sobrepoblació. Per exemple, al Pallars Sobirà, on la població es triplica en bona part dels municipis o es multiplica per quatre i fins i tot per cinc, el consell reforça el servei de recollida d'escombraries per evitar el col·lapse dels contenidors, especialment, en caps de setmana com el passat, quan en moltes localitats era festa major. En aquest sentit, el president del consell i alcalde de

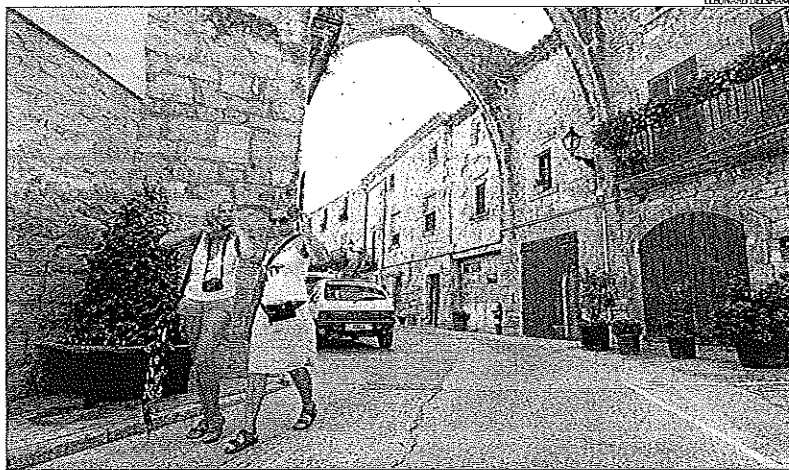

Veïns i residents d'estiu a Toloriu (el Pont de Bar), al centre del poble dilluns passat.

MÉS EMPLEATS

L'increment del nombre de veïns obliga a ampliar les brigades municipals amb reforços de fins a 3 empleats

Sort, Llàtzer Sibís, explica que fins i tot "hi ha pobles que han traslladat les festes al 15 d'agost", cosa que evidencia que els turistes hi són benvinguts. Però tot té un cost. Al Sobirà, la brigada de recollida de residus necessita un empleat més. Només a Esterri d'Aneu, passen de tres operaris municipals a cinc o sis, afirma l'alcalde, Ramon Villuendas. "Som uns 900 al padró. Habitualment, hi vivim 400 persones i a l'estiu, arribem a 3.000 o 4.000, i benvinguts siguin." A Sanaüja o altres pobles de la Segarra, la població també es duplica o més. "A l'hivern passem amb poc; a l'estiu hem de tindre-ho tot a punt, com les piscines", diu l'alcalde, Josep Condal. Ager és una altra localitat que també ha de reforçar la brigada municipal perquè la població a la localitat es dispara durant l'estiu.

Dos turistes estrangeres, aquesta setmana visitant el municipi de Vallbona de les Monges.

Equipaments dimensionats per a una població estacional

El problema dels municipis que multipliquen la població a l'estiu, assenyala l'alcalde d'Esterri d'Aneu, Ramon Villuendas, és que tots els serveis estan "sobredimensionats". Enllumenat per a les urbanitzacions que gairebé tot l'any estan deshabitades, dipòsits d'aigua excessius per a 8 dels 12 mesos i depuradores dignes de ciutats més que de pobles amb uns 400 i 500 residents habituals. I la despesa no és només a l'estiu. "Es dispara durant tot l'any, ja que has de mantindre els equipaments", destaca Villuendas. "No obstant, entenc que la gent que té casa aquí ja paga els seus impostos", afegeix.

Una estimació de l'ACA sobre la població turística i els consums d'aigua durant èpoques de gran afluència descriu que en bona part dels municipis de Lleida (vegeu el gràfic) la població s'incrementa almenys un 50 % en aquests mesos.

PADRÓ MUNICIPAL I POBLACIÓ AMB SEGONES RESIDÈNCIES I ALLOTJAMENTS

POBLACIÓ	HABITANTS		POBLACIÓ	HABITANTS	
	PADRÓ	POBLACIÓ TURÍSTICA		PADRÓ	POBLACIÓ TURÍSTICA
Ager	575	1.274	La Floresta	179	306
Alòs de Balaguer	146	314	Gavet de la Conca	307	568
Arsèguet	93	168	Llavorsí	374	731
Bellanes	589	889	Maldà	261	479
Bellver de Cerdanya	2.231	4.492	Montellà i Martinet	661	1.081
Camarasa	991	1.425	Prats i Sansor	237	1.002
Castell de Mur	173	354	Sant Llorenç de Morunys	1.084	2.007
Cava	50	108	Sarroca de Bellera	133	818
La Coma i la Pedra	278	1.088	Vilanova de Meià	418	973
Esterri d'Aneu	965	1.821	Vielha e Mijaran	5.710	9.741

Font: Agència Catalana de l'Aigua: padró del 2009 i estimació de la població amb segona residència i places d'allotjament.

METEOROLOGIA ESTIU

Un agost de canícula

Arriba una onada de calor que durarà fins dissabte que ve || Les temperatures freguen els 38 graus a Ponent i els 35 al Pirineu a primera hora de la tarda

S. DIEGO

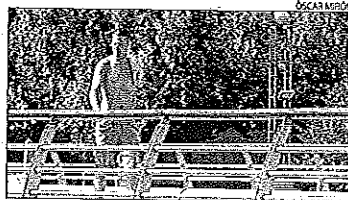
LLEIDA | Quan tothom es pensava que tindriem un estiu fresc, aquest s'entesta a demostrar que encara continua viu. Ponent va arribar ahir a temperatures que van fregar els 38 graus, uns valors que no es registraven des de finals de juny, quan hi va haver la primera onada de calor de l'estiu. I fins ara havia sigut l'única. No obstant, els termòmetres van tornar a pujar ahir i, segons la previsió del Servei Meteorològic de Catalunya (SMC), ho continuaran fent durant la resta de setmana fins a arribar a valors de rècord dissabte (vegeu el desglossament).

Castellidans va registrar ahir la temperatura més alta de tot Catalunya, amb 37,6 graus, segons les dades del SMC. El van seguir la Pobla de Segur, amb 37,2 graus, i Tornabous, amb 36,9. Al Pirineu, els termòmetres tampoc van baixar dels 30 graus, amb 32,3 a Vielha. La calor continuarà viva la resta de la setmana, encara que avui el pas de núvols alts i mitjans durant les hores centrals del dia mantindrà a ratlla la temperatura màxima a tot Catalunya. Demà s'imposarà el sol i les màximes continuaran el seu ascens de cara a dissabte. Per la seua part, l'Agència Estatal de Meteorologia (Aemet) manté avui l'alerta groga (risc) per altes temperatures en un total de 12 províncies espanyoles, entre les quals Lleida i Osca.

Les fonts de Lleida van servir ahir per refrescar els lleidatans i les seues mascotes.

Protecció Civil va demanar ahir extremer les precaucions i la vigilància davant de l'alt risc d'incendi que registren les comarques de Ponent (més informació a la pàgina 12). Així mateix, la Generalitat manté les recomanacions habituals com ara no practicar esport a les hores centrals del dia, beure aigua i mantindre's en llocs frescos.

Un jove passejava ahir sense samarreta.

ONADA DE CALOR

Es considera onada de calor el manteniment de temperatures extremes durant tres dies

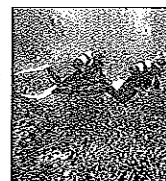
MÀXIMES D'AHIR

LOCALITAT	GRaus
Castellidans	37,6
La Pobla de Segur	37,2
Tornabous	36,9
Lleida	36,9
Oliana	36,8
Alcarràs	36,7
Golmés	36,6
Mollerussa	35,6
Albesa	35,1
Tàrraga	34,8
Aitona	34,7
El Pont de Suert	34,2
Cervera	33,4
Vielha	32,3
Bol (2.535 m)	18,1

Els termòmetres tocan sastre dissabte

■ El Servei Meteorològic de Catalunya preveu que les temperatures toquin sastre dissabte que ve, que podria ser un dels dies més calorosos de l'any. De fet, el Servei Meteorològic apunta que podria entrar a formar part del 2 per cent dels dies més càlids d'una sèrie de 30 anys. Divendres, els termòmetres ja experimentaran una notable pujada, encara que el dia més torrid s'espera per dissabte. A partir de diumenge, les temperatures baixaran lleugerament, encara que es mantindrà la calor de ple estiu.

vida&artes

sociedad

Baleares rectifica y defenderá su tesoro submarino

Entre el despilfarro y la 'bancarota'

El hundimiento inmobiliario deja al descubierto las deficiencias de la financiación municipal ● Los Ayuntamientos, con el agua al cuello, piden otro modelo y una ley que fije sus competencias

LUÍS PELLICER

De inauguración en inauguración. El tradicional corte de cinta nutría las agendas de muchos alcaldes, sobre todo cuando se acercaban las elecciones. Durante la época de bonanza los municipios se dotaron de grandes equipamientos: piscinas climatizadas, complejos deportivos, grandes aparcamientos, centros de convenciones... Junto a las grandes obras, los consistorios trataron de suplir las carencias de sus localidades en guarderías, escuelas de música, servicios sociales o transporte público. Hoy las áreas de clientes de ayuntamientos están maltrechas. Muchos, al borde del colapso, advierten de que la situación es de emergencia. ¿Consecuencia del despilfarro o de un mal sistema de financiación?

Los Ayuntamientos españoles no son los únicos que sufren. Ya en 2008 el consistorio de la ciudad californiana de Vallejo anunciaba que debía declararse en bancarota. Hubo quien advirtió de que esos titulares tarde o temprano acabarían llegando a España. Aquí las administraciones no pueden quebrar, pero algunas han admitido ya que técnicamente están en esa situación. El alcalde de Moratalla (Murcia) dijo asomarse a ese abismo. También el de Moia (Barcelona), que no puede pagar ni nóminas ni servicios. Y más de 40 municipios catalanes, que llamaron recientemente a la puerta de la Generalitat al hallarse con el agua al cuello.

El despilfarro de los Ayuntamientos supone el 12,8% del gasto público de todo el Estado, según un estudio de la profesora de Hacienda Pública de la Universidad de Barcelona (UB) Maite Vilalta. A pesar de que esa proporción no es muy lejana al gasto que representaba en 1980, cuando era del 10%, el crecimiento económico y recaudatorio permitió que el gasto por habitante pasara de los 462 euros en 1992 a los 1.169 en 2008. El 70% del dinero corresponde a gastos corrientes. Una de las partidas más abultadas es la de las nóminas, que se lleva el 30% del gasto. "Ha habido un problema bastante general. Los Ayuntamientos han usado ingresos que no eran recurrentes aunque lo parecieran [los impuestos de construcciones o plusvalías] para gastos corrientes. Con el parón de la actividad y

La financiación de los Ayuntamientos españoles

Año 2008

■ DISTRIBUCIÓN DEL GASTO PÚBLICO

36,2%	12,8%	22%	29%
Comunidades autónomas	Entidades locales	Gobierno central	Seguridad Social

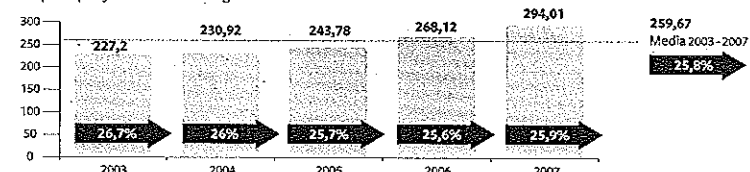
■ INGRESOS TOTALES DE LOS MUNICIPIOS

	Millones €	Chabazine	%
Impuestos	16.898	366	32
Tasas, precios públicos y contribuciones	9.015	195	17
Ingresos patrimoniales	1.570	34	3
Enajenación de inversiones reales	1.306	28	2,5
Transferencias	20.388	442	38,6
corrientes	16.321	354	30,9
capital	4.067	88	7,7
Ingresos financieros	3.707	80	7
TOTAL	52.884	1.146	100

■ LOS IMPUESTOS MUNICIPALES

	Millones €	Chabazine	%
Impuestos propios	15.967	346	94,5
Impuesto de bienes inmuebles	9.017	195	53,4
Impuesto de actividades económicas	1.515	33	9
Impuesto de vehículos de tracción mecánica	2.399	52	14,2
Impuesto sobre el incremento del valor de terrenos de naturaleza urbana	1.263	27	7,5
Impuesto sobre construcciones, instalaciones y obras	1.756	38	10,4
Otros	17	0	0,1
Participaciones impositivas	930	20	5,5
% IRPF	486	11	2,9
% IVA	349	8	2,1
% especiales	95	2	0,6
TOTAL	16.897	366	100

■ EVOLUCIÓN DEL GASTO NO OBLIGATORIO

Fuente: Maite Vilalta (recopilados en 2011) sobre los datos de las liquidaciones presupuestarias de 2008 del Ministerio de Economía y Hacienda.

EL PAÍS

la bajada de esos ingresos, ahí han surgido los problemas", explica el catedrático de Hacienda Pública de la Universidad de Oviedo Javier Suárez-Pandello.

Entre 1995 y 2007 los presupuestos municipales aumentaron gracias a la boyante recaudación por licencias de obras e impuestos como el de plusvalías y el de construcciones. Los Ayuntamientos elevaron sus inversiones, pero también su gasto corriente: crearon sociedades municipales e incrementaron sus plantillas. A la vez, cada inversión suponía más gasto corriente. Se construía un equipamiento. Y este requería personal, manteni-

miento, asumir pérdidas... Incluso con el Plan E del Gobierno, que en cierto modo actuó como bálsamo para los Ayuntamientos, muchos municipios emprendieron obras que hoy acarrearán mantenimiento.

Esa dinámica estalló con la drástica caída de los ingresos del ladrillo y la bajada de las transferencias de otras administraciones, sobre todo la central. Y hoy se ha traducido en pagar con retraso a sus proveedores, congelar inversiones, reducir las ayudas a las entidades de la localidad, aplazar el pago de nóminas e incluso plantear despidos. Ferran Bel, alcalde de Tortosa, presidente de la

comisión de Haciendas Locales de la Asociación Catalana de Municipios y también profesor de Hacienda Local de la UB, recuerda que los consistorios entraban en esa espiral porque "los ciudadanos demandaban servicios públicos propios de un país rico".

¿Cómo funciona la financiación municipal? De acuerdo con los datos de las liquidaciones de 2008, el 49% de los ingresos procede de los tributos y tasas; el 38,6%, de las transferencias de otras administraciones, y el 7%, del endeudamiento. De la cesta de impuestos destaca el Impuesto sobre Bienes Inmuebles (IBI), que alcaldes y académicos coinci-

den en que en algunas zonas se ha mantenido estable y en otras muchas ha subido.

El gravamen de los vehículos ha caído aunque de forma moderada, mientras que los impuestos sobre las actividades económicas, la construcción y las plusvalías —en los que confiaron muchos municipios durante el boom— se han desplomado.

Sin esos ingresos, ganan peso las transferencias de otras administraciones, sobre todo la central. En el caso de los Ayuntamientos, los de más de 75.000 habitantes participan en una cesta de impuestos (IRPF, IVA y especiales), mientras que los pequeños reciben una transferencia casi fija en función de varios criterios, entre ellos la población y el esfuerzo fiscal.

Sin embargo, esas transferencias no solo han menguado, sino que los municipios han sufrido un hachazo este año cuando el Gobierno, tras la liquidación de los presupuestos de 2009, ha comunicado a consistorios y diputaciones que deben devolver 4.379 millones por los anticipos que hizo cuando se preveía que

En España hay 8.115 municipios. La FEMP aboga por reducir el número

Gastan el 30% de su presupuesto en servicios no obligatorios

la recaudación por impuestos sería mucho mayor. Los municipios ya han pedido postergar ese pago.

¿Serían diferentes ahora las condiciones de los Ayuntamientos con otro sistema de financiación? "El primer problema es que somos 8.115 municipios en España", asegura con contundencia el presidente de la comisión de Haciendas Locales de la Federación Española de Municipios y Provincias (FEMP) y alcalde de Segovia, Pedro Arahuete. "Hay que abordar la reducción del número de Ayuntamientos y buscar la ratio de eficiencia para dar los mismos servicios. La mayoría de los municipios tiene menos de 5.000 habitantes y, evidentemente, los costes de un pabellón para 100 personas no son los mismos que cuando la localidad tiene 10.000", agrega.

Según un estudio de la FEMP, España es el tercer país de la UE-15 con una mayor proporción de municipios de menos de 5.000 habitantes. El 85% de las localidades tiene esas dimensiones, por detrás de Francia (95%) y Austria (91%) y por delante de Luxemburgo (82%) y Alemania (80%).

Además de esa medida que en su día adoptaron países del norte de Europa y que hoy están aplicando Italia y Grecia, Arahuete

sociedad

Las farmacias piden créditos para no cerrar

deportes

El Villarreal tropieza con el Odense

deportes

El Atleti apura en busca de un delantero

El solar, ya cubierto de tierra, de las cuatro torres de Madrid, iba a albergar un centro de convenciones, proyecto ahora paralizado. / A. FERRERAS

señala que urge una ley de Gobierno local que defina cuáles son las competencias de los ayuntamientos. La Constitución fija cuáles son las del Ejecutivo central y las de las comunidades, pero no las de los ayuntamientos. En lugar de eso, el Estado establece cuáles son los servicios obligatorios que deben dar los municipios según su tamaño. Pero en la práctica, ni eso es posible. Según un informe encargado por la Diputación de Barcelona, los municipios se gastan el 30% de su presupuesto en servicios no obligatorios, y el 11% va a suplir lo que deberían cubrir otras administraciones. La FEMP estima que esa estadística es extensible al resto del territorio.

La financiación local está regulada por la ley de Haciendas Locales, aprobada en 1988 y modificada parcialmente en 2002, cuando se eliminó buena parte del Impuesto de Actividades Económicas (IAE). "Un sistema de financiación debe funcionar en época de vacas gordas y también de vacas flacas. Un buen modelo es aquel que da flexibilidad", apunta Maite Vilalta. Ferran Bel, alcalde de Tortosa, considera que "los ingresos extra que obtuvieron los municipios en la época de bonanza taparon las miserias de un mal sistema de financiaci-

ción". Bel asegura que incluso la recaudación del IBI, el impuesto más estable, se ha convertido en un quebradero de cabeza para el consistorio. "Nos está costando cobrarlo", sostiene Bel.

La FEMP encargó un estudio sobre ese asunto a un grupo de expertos coordinado por Javier Suárez-Pandiello. Un libro blanco que las corporaciones locales asumieron por unanimidad pero cuya discusión con el Ejecutivo central quedó apartada. El debate de los estatutos de autonomía, primero, y de la financiación autonómica, después, desdibujaron las necesidades de ese segundo nivel de administración. Cuando parecía que el Gobierno central iba a poner sobre la mesa una nueva ley de gobiernos locales, decidió aplazarla hasta después de las elecciones municipales y ahora hasta que escampen los nubarrones de la crisis.

La propuesta que formuló ese grupo de expertos pasaba por una reforma del IBI para modernizarlo, sobre todo en lo que se refiere a la gestión catastral, recuperar el Impuesto de Actividades Económicas (IAE), ampliar a los municipios de más de 20.000 habitantes la participación en la ceta del IRPF, IVA y especiales y permitir, de algún modo, que los ayuntamientos participen tam-

"El ciudadano pedía servicios de país rico", dice el alcalde de Tortosa

El 49% de los ingresos de un municipio procede de tasas y tributos

bién en los ingresos de las comunidades, a pesar de que estas soportan los grandes pilares del Estado del bienestar.

La profesora Maite Vilalta recuerda que España ha ido avanzando hacia un modelo de financiación casi federal. Y ese "casi" es por los ayuntamientos. Los expertos señalan, como en el debate autonómico, los modelos de Canadá o Alemania.

Un estudio de la catedrática de Hacienda Pública de la UB Núria Bosch para la Diputación de Barcelona explica cómo en Alemania son los *länder* quienes tienen capacidad para organizar el territorio y el funcionamiento de las corporaciones locales que, a su vez, ejecutan entre el 70% y el 80% de la legislación federal y

de los estados. Además de recaudar un impuesto sobre la propiedad y otro sobre actividades económicas, los ayuntamientos se nutren de transferencias y de impuestos compartidos, como el de la renta, lo cual les da más estabilidad. Una idea que Arañuetes, el responsable de Haciendas Locales de la FEMP, rechaza. "No creo que deba haber 17 leyes, una por comunidad", ataja.

Vilalta está de acuerdo con que el primer paso debe ser definir las competencias de los ayuntamientos para calcular el volumen de recursos que necesita el conjunto del sistema. Eso es lo que se hizo, por ejemplo, con el último modelo de financiación autonómica, cuando se acordó dotar a las comunidades de unos recursos adicionales de 11.000 millones de euros para cubrir sus necesidades. A continuación, a su juicio debería plantearse un cambio de modelo que dé más estabilidad a los ayuntamientos y que contenga criterios de equidad a través de las transferencias, para compensar a los municipios más desfavorecidos. Y por último, establecer mesas en las que estén representadas todas las administraciones, como ya ocurre en el nivel autonómico con el Consejo de Política Fiscal y Financiera.

¿Deslealtad institucional?

El Gobierno catalán ha acusado varias veces al Ejecutivo central de "deslealtad institucional". Lo ha hecho cuando este ha transferido competencias o ha creado nuevas responsabilidades para las comunidades autónomas sin una financiación adecuada. Cataluña pone siempre como ejemplo la ley de Dependencia, pero en su lista de agravios tiene otras medidas políticas. Sin embargo, son los ayuntamientos quienes tienen ahora motivos para hacer la misma acusación contra los gobiernos autonómicos, y en concreto, contra el catalán. El tje-tazo de gasto presupuestario ha llevado a la Generalitat a recortar sus aportaciones a guarderías públicas, escuelas de música o transporte escolar.

El catedrático de la Universidad de Oviedo, Javier Suárez-Pandiello, lo dice sin ambages: "Hay un problema de deslealtad institucional si dos administraciones acuerdan compartir la financiación de una escuela de música y luego una de ellas cambia las reglas de juego por su cuenta", afirma. La profesora de la Universidad de Barcelona Maite Vilalta duda sobre el diagnóstico. "Debería pronunciarse un jurista al respecto, porque en realidad los municipios pueden prestar esos servicios, pero no están obligados. Por eso hay que definir las competencias de los ayuntamientos", opina.

Sin embargo, ahora prima la urgencia. Los municipios están priorizando el gasto social sobre otros como el cultural, lo cual estos días se nota en muchas fiestas mayores, cuyos contenidos han ido menguando. Muchos alcaldes, acuciados por la falta de liquidez, han decidido echar mano a la subida de impuestos y tasas. El problema que tienen los consistorios es a la vez su gran ventaja: la cercanía con los ciudadanos. "Las subidas son muy visibles", recuerda Suárez-Pandiello. "Hay margen para subir las tasas allí donde los servicios son diferenciados y no tienen un componente redistributivo. También lo hay para incrementar algunos tipos impositivos, aunque los tiempos no están para estas prácticas. Y lo mismo vale para instar a las revisiones catastrales que aún no se hayan hecho", apunta el catedrático, quien, aun así, insta a revisar todo el modelo. "Las grandes crisis son momentos para ejecutar grandes reformas. Si nadie está conforme, tal vez debería revisarse todo el sistema de financiación", concluye.

EL PAÍS.COM

Participe

¿En qué deberían recortar los Ayuntamientos?